

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 5P/6/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5915200499
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Majerčíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2016:5915200499.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudkyňou JUDr. Jankou Majerčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. I., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matky O. I., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX U., T. XX/XX, zast. JUDr. Zuzana Baloghová, advokátka so sídlom Ružomberok, Madačova 7 a otca D. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX U., D. R. X, zast. Mgr. Iveta Žerebáková, advokátka so sídlom Ružomberok, Nám. A. Hlinku 54, maloleté dieťa bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, v konaní o zmenu osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zmenu osobnej starostlivosti maloletej U. I. z a m i e t a .

Súd u p r a v u j e styk otca s maloletou U. I. tak, že otec j e o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou U. I. každú stredu v čase od 15.00 hod. do 16.30 hod. s tým, že matka j e p o v i n n á odovzdať dieťa otcovi v zariadení - Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva NOSKO HEALTH PREVENTION, súkromné centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie NOSKO HEALTH PREVENTION, Námestie A. Hlinku 56, 034 01 Ružomberok v stanovený čas, kedy si otec dieťa prevezme a po ukončení stretnutia otec matke dieťa v uvedenom zariadení vráti, pričom sa otec nepriblíži na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov od matky dieťaťa, a to po dobu 3 mesiacov od právoplatnosti výroku tohto rozsudku, po uplynutí 3 mesiacov si otec maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska otca od matky, ku ktorej sa nepriblíži na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a tam ho matke aj odovzdá.

Otec j e ď a l e j o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou Rebecou každú druhú sobotu v párnom týždni kalendárneho mesiaca v čase od 10.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že otec si maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska otca od matky, ku ktorej sa nepriblíži na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, tam ho matke aj odovzdá.

Matka j e p o v i n n á maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť a v stanovenom čase v mieste bydliska otca maloletú U. otcovi odovzdať a po ukončení styku dieťa v mieste bydliska otca od otca prevziať.

V prípade, že obom rodičom bude brániť nejaká okolnosť v realizácii súdom určeného styku s maloletou U., s ú p o v i n n í navzájom si túto skutočnosť neodkladne oznámiť.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 02.02.2015 otec maloletého dieťaťa žiadal, aby súd zveril maloletú U. I. do jeho osobnej starostlivosti a upravil stretávanie matky s maloletou U. I. každý párný

víkend v mesiaci v čase od piatku 14.00 hod. do nedele 17.00 hod., ako aj počas jednej polovice školských prázdnin. V odôvodnení svojho návrhu, ako aj na pojednávaníach otec dieťaťa uviedol, že manželstvo rodičov maloletého dieťaťa bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 3P/134/2012 - 38 zo dňa 08.01.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.02.2013. Maloletá U. I. na čas po rozvedení bola zverená do osobnej starostlivosti matke a úprava styku otca s maloletou nebola súdom upravená. Po rozvedení manželstva maloletá U. bývala s otcom, následne si podala na Okresný súd Ružomberok žiadosť o zmenu starostlivosti s maloletou, súd jej vyhovel a určil otcovi stretávať sa s dcérou každý tretí týždeň. Dňa 21.03.2014 bol otec dieťaťa zadržaný z dôvodu porušenia § 260 Trestného zákona, vzatý do väzby a odsúdený na dobu 18 mesiacov nepodmienečne. Dňa 29.01.2015 bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu. V roku 2014, keď bol vo výkone trestu odňatia slobody, bol na návrh matky dieťaťa styk otca, ako aj jeho rodiny s maloletou zrušený. V mesiaci október 2014 matka dieťaťa odišla s maloletou do C., odhlásila maloletú v materskej škole, učinila tak bez toho, aby otec dieťaťa mal o tomto vedomosť.

Okresný súd Ružomberok uznesením č. k. 5P/6/2015 - 68 zo dňa 25.02.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. 8CoP 22/2015 - 126 zo dňa 29.04.2015 zakázal matke maloletého dieťaťa vycestovať s maloletou U. mimo územia Slovenskej republiky, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci nahradenia súhlasu otca súdom k vycestovaniu maloletej U. I. do O. U. C..

Uznesením č. k. 5P/6/2015 - 187 zo dňa 20.04.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 6CoP 37/2015 - 250 zo dňa 01.07.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom 15.07.2015 bolo upravené stretávanie otca s maloletou dcérou U. I. v každom nepárnom kalendárnom týždni v utorok a štvrtok v čase od 15.00 hod. do 19.00 hod. a v každom párnom kalendárnom týždni v čase od piatku od 15.00 hod. do nedele 19.00 hod. s tým, že otec si maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska otca od matky, ku ktorej sa nepriblíži na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a tam ho matke aj odovzdá. Predbežné opatrenie zanikne dňom právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/6/2015.

Následne Okresný súd Ružomberok uznesením č. k. 5P/6/2015 - 303 zo dňa 03.09.2015 návrh matky na zrušenie predbežného opatrenia a návrh na nariadenie predbežného opatrenia o zákaze styku otca s maloletou U. zamietol, na základe odvolania matky proti vyššie uvedenému uzneseniu Krajský súd v Žiline uznesenie okresného súdu zmenil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou dcérou U. I. každú druhú sobotu v párnom týždni kalendárneho mesiaca v čase od 09.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že otec si maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska otca od matky, ku ktorej sa nepriblíži na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, tam ho matke aj odovzdá.

Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie vo veci závisí od posúdenia skutočností, na ktoré sú potrebné odborné znalosti, Okresný súd Ružomberok uznesením č. k. 5P/6/2015 - 405 zo dňa 03.02.2016 ustanovil znalkyňu PhDr. Karin Štiffelovú na podanie znaleckého posudku z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých.

Podľa záverov Znaleckého posudku č. 25/2016 (č.l. 437 a nasl. spisu), vzťah oboch rodičov k maloletej U. je kladný, obom záleží na jej fyzickom a duševnom zdraví a morálnom vývine, vzťah matky k svojej dcére je pozitívny, emocionálne sýtený, vzťah otca k dcére je taktiež pozitívny, vecnejší, menej citovo vrelý, nakoľko otec nie je schopný vzhľadom ku svojej štruktúre osobnosti, najmä citovej oploštenosti, dostatočne saturovať emocionálne potreby svojho dieťaťa. Vzťah U. k matke je výsostne pozitívny, emocionálne sýtený, matku považuje za najdôležitejšiu osobu a oporu vo svojom živote, ktorej plne dôveruje, vzťah maloletej U. ku otcovi je slovne prezentovaný ako záporný - „ocino je zlý“, avšak z rozhovoru s ňou vyplýva, že tento negatívny postoj voči nemu nemá zvnútornený. K priamemu negatívnemu ovplyvňovaniu maloletého dieťaťa zo strany matky voči otcovi pravdepodobne nedochádza, avšak znalkyňa ho nemohla ani vylúčiť, matka voči otcovi svojho dieťaťa prechováva negatívne emócie, čo nevedome prenáša aj na svoju dcéru. Aktuálny psychický stav maloletej U. je vcelku stabilizovaný, výrazné prejavy psychopatológie osobnosti neboli u nej zaznamenané. Jej citový vzťah k otcovi je zjavne narušený, prognóza vývoja vzťahu maloletej U. ku otcovi je neistá a priamo súvisí s ďalším vývojom situácie v rodine, so vzájomným vzťahom rodičov, ale predovšetkým z postoja matky voči otcovi a z prístupu otca voči svojej dcére.

Znalkyňa nevidí dôvod vylúčiť alebo obmedziť kontakt otca s dcérou za podmienky, že otec bude cielene a intenzívne pracovať na prejavoch svojich vonkajších agresívnych tendencií. Najefektívnejšie

by bolo v tomto ohľade absolvovať individuálnu psychoterapiu u klinického psychológa, ktorý by mu pomohol adekvátne zvládať svoje negatívne emócie a naučil by ho primerane komunikovať s ľuďmi. Obaja rodičia sú rovnako komunitívne usporiadaní na výchovu maloletého dieťaťa a dokážu zabezpečiť základné životné potreby svojho dieťaťa - fyzické, sociálne, morálne a tiež jeho adekvátnu výchovu v rámci reálnych predpokladov každého z nich. Materiálne zázemie je u oboch obmedzené, nakoľko trvalý pracovný pomer je u oboch rodičov neistý. Ani u jedného z rodičov nebola zistená tak závažná psychopatológia, ktorá by im vo všeobecnosti mala brániť vo výchove maloletej dcéry, avšak štruktúra osobnosti matky je v porovnaní so štruktúrou osobnosti otca prijateľnejšia pre výchovu ich maloletého dieťaťa. Ak by sa jednalo o zverenie maloletej do výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, znalkyňa doporučila zveriť maloletú U. do starostlivosti matky, v prípade zotrvania matky s maloletým dieťaťom na Slovenku a zverenie dieťaťa do výlučnej osobnej starostlivosti matky by doporučovala znalkyňa rozšírený kontakt, a teda každý druhý víkend a dva dni v týždni. Výlučnú osobnú starostlivosť otca znalkyňa neodporučila vzhľadom k jeho vyššie popísanej osobnosti, ktorá by mohla mať na maloleté dieťa negatívny dopad. Znalkyňa posudzovala i možnosť striedavej osobnej starostlivosti, pokiaľ by sa realizovala v Ružomberku, táto by reálne prichádzala do úvahy, ak by otec o ňu úprimne prejavil záujem. Otec síce verbálne proklamuje záujem o striedavú starostlivosť, o ktorú súd aj oficiálne žiada, avšak priznal, že klamal matku pri uskutočnení, resp. marení jeho styku s maloletou dcérou, niektoré skutočnosti si vymyslel. To môže ale svedčiť o tom, že jeho záujem o dcéru nemusí byť úprimný, ale len predstieraný. Ak by mali obaja rodičia skutočný záujem o uspokojenie potrieb a záujmov svojej dcéry, striedavá starostlivosť by bola pre ich maloletú dcéru vhodná a táto by bola najvhodnejšia v dvojtýždňových intervaloch.

V ďalšom otec dieťaťa prostredníctvom právnej zástupkyne navrhol zveriť maloletú U. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v dvojtýždňových intervaloch, a to vzhľadom na závery znaleckého posudku, pričom otec sa chce podieľať na jej výchove. Aktuálne býva stále u svojich rodičov, v ich domácnosti, prácu si aktívne hľadá, od 16.05.2016 je zamestnaný vo firme O., s.r.o. U. ako montážnik - viazač na dobu určitú do 18.11.2016. S maloletou U. sa doposiaľ nekontaktoval z dôvodu, že bol pracovne vyťažovaný, vzdialený a taktiež aj z dôvodu, že maloletá U. s ním nechcela ísť, bol s ňou v kontakte len telefonicky, aj to bola iniciatíva z jeho strany, avšak matka nedovolila dieťaťu ísť k telefónu. Otec ďalej uviedol, že sa telefonicky kontaktoval s triednou učiteľkou maloletej U. a má teda informácie o jej školských výsledkoch a prospechu. V jeho domácnosti má maloletá U. vytvorené všetky podmienky, také ako mala predtým, aby bola šťastná.

Matka dieťaťa prostredníctvom právnej zástupkyne s návrhom otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov nesúhlasila z dôvodu, že u otca nie sú predpoklady pre výkon starostlivosti o maloleté dieťa, a to najmä s ohľadom na závery znalkyne týkajúce sa osoby otca, keď znalkyňa mu odporučila absolvovať individuálnu psychoterapiu, ktorá by mu pomohla zvládať svoje negatívne emócie. Vzhľadom na aktuálny zákaz priblíženia sa otca k matke, keď predpokladom striedavej starostlivosti je aj vzájomne fungujúca komunikácia medzi rodičmi, nie je splnený predpoklad pre to, aby súd mohol nariadiť striedavú starostlivosť. Matka dieťaťa býva s maloletou dcérou u svojej mamy, prácu zatiaľ nemá, ale túto si hľadá. Pokiaľ by vycestovala do C., tak tam má prácu ihneď, má tam pripravenú pracovnú zmluvu, rovnako aj podmienky na bývanie. Pokiaľ otec uvádza, že sa s U. nekontaktoval, tak práve otec vždy sabotoval tieto stretnutia, vždy našiel nejaký dôvod a výhovorku, prečo sa s U. nestretol. U. je už pár dní predtým ako sa má stretnúť s otcom nervózna, pýta sa, či bude otec doma alebo nie, pokiaľ ide o telefonický kontakt, otec zavolať U. z mobilu svojej matky, teda starej mamy dieťaťa, takže U. s ním telefonovala, avšak na všetky otázky mu odpovedala nie. Príprava dieťaťa zo strany matky prebieha tak, že už večer sa spolu rozprávajú o tom, matka dieťa pripravuje na stretnutie s otcom, avšak dcéra je napätá, odmieta spolupracovať, komunikácia je s ňou zlá, je náladová. Matka ďalej uviedla, že nie je schopná povedať nič pozitívne v súvislosti s prípravou maloletého dieťaťa na stretnutie s otcom, pretože samotná matka má iba negatívne skúsenosti počas ich vzťahu a manželstva s otcom dieťaťa, keď aj maloletá U. bola svedkom viacerých útokov, ktoré ju hlboko poznačili. Samotná matka reálne nevidí možnosť, aby si dieťa vytvorilo vzťah k otcovi, postupom času možno áno. Je však potrebné, aby otec zmenil svoju osobnosť, zvládol svoju agresivitu. Počas stretnutí s otcom tu boli vždy vulgarizmy, nadávky, osočovanie, agresivita, a to často i za prítomnosti dcéry. Právna zástupkyňa matky dieťaťa poukázala na narušený vzťah maloletej k otcovi, taktiež na správanie sa samotného otca dieťaťa, ktorý vedome klame, nakoľko sa žiadnym spôsobom neinformoval u triednej učiteľky maloletej U. o jej prospechu a školských výsledkoch, čo učiteľka potvrdila v emailovej korešpondencii, taktiež na výživnom dlhu sumu 720,-eur.

Kolízny opatrovník uviedol, že v súčasnom štádiu nevidí žiaden priestor pre striedavú starostlivosť.

V rámci dokazovania sa súd ďalej oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 3P 18/2013, pričom zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok z prešetrenia pomerov v rodine maloletého dieťaťa zo dňa 23.02.2015 (č.l. 12 spisu) zistil, že zo strany oddelenia SPOD bolo dňa 09.02.2015 vykonané šetrenie pomerov u matky maloletého dieťaťa, v čase šetrenia nebol nikto doma s tým, že pani I. aj s dcérou odišla do zahraničia. Dňa 19.02.2015 bolo vykonané šetrenie pomerov u otca maloletej U., v čase šetrenia bol doma aj starý otec maloletej U.. Otec maloletého dieťaťa uviedol, že matka s maloletou odišla do zahraničia bez jeho súhlasu, o odchode ho neinformovala, nesúhlasí s tým, aby jeho dcéra žila v zahraničí a trvá na podanom návrhu na zmenu osobnej starostlivosti. S maloletou dcérou nie je toho času v žiadnom kontakte. Pokiaľ bol otec vo výkone trestu odňatia slobody, maloletá U. bývala v domácnosti jeho rodičov, nakoľko bola v striedavej starostlivosti obidvoch rodičov a vychádzali spolu veľmi dobre.

Podľa vyjadrenia učiteľky Materskej školy A. S. XX, U. (č.l. 15 spisu) zo dňa 18.02.2015, maloletá U. veľmi rada chodila ku otcovi a k starým rodičom, ktorí bývajú na ulici D.. R., bola tam šťastná, o otcovi a starých rodičoch hovorila veľmi pozitívne, krásne a s láskou, mali medzi sebou krásny vzťah. Bola veľmi nešťastná a smutná, keď odchádzala od nich, veľmi trpela, keď ju matka brala so sebou do C., lebo tu ostali otec, starí rodičia, kamaráti z materskej školy. Mala strach z neznámeho, cudzieho prostredia, obavy, že nebude nikomu rozumieť a nebude mať kamarátov. Dieťa pri rozhovoroch o rodine, domove vyjadrilo názor, že jeho domovom je miesto, kde sa narodila a vyrastala - dom na ulici D.. R.. Nikdy sa nestalo, že by maloletú U. zo škôlky prevzal niekto iný, v čase keď ju mala v starostlivosti matka O. I., vždy bola dodržaná dohoda zo strany otca alebo starých rodičov.

Podľa potvrdenia Materskej škôlky „O.“ zo dňa 18.02.2015 (č.l. 20 - 21 spisu), maloletá U. od 01.11.2014 navštevuje ich zariadenie v čase od 08.00 hod. do 14.00 hod., chodí čisto a pekne oblečená, oblečenie je prispôsobené ročnému obdobiu, každý deň si prinesie výdatné raňajky, od februára 2015 chodí na obedy. Chodí na prípravný kurz nemčiny na základnej škole, a to na 3 vyučovacie hodiny týždenne, od februára 2015 navštevuje aj prípravný kurz nemčiny v materskej škôlke - 2 vyučovacie hodiny. Je otvorená, zúčastňuje sa všetkých ponúkaných činností, veľa vecí sleduje a učí sa pri tom zorientovať sa v živote skupiny ostatných detí. Hrá sa s dievčatami, ktoré patria do jej skupiny, medzi vychovateľkami a matkou je tvorený pravidelný kontakt a prebieha stála výmena informácií. Vzťah pani I. k jej dcére je veľmi zrelý a dcéru má veľmi rada, bolo by dobré, aby U. z pedagogických dôvodov zostala v prostredí, na ktoré je zvyknutá.

Dňa 25.02.2015 oddelenie SPODaSK vykonalo zisťovanie názoru maloletej U. (č.l. 38 spisu), pričom maloletá na otázku, kde teraz býva, odpovedala: „tu“, uviedla, že s maminou bývajú v C., chodí tam do škôlky, má tam kamarátov, niečo im rozumie, chodí aj na nemčinu. Na otázku, kde sa jej viac páči, či v C. alebo na Slovensku odpovedala, že tu, lebo tu má všetkých - starkých, ocka a kamarátky. Na otázku, v ktorej škôlke bolo lepšie, odpovedala, že v slovenskej, lebo tu má kamarátov. Na otázku, či maminke povedala, že chce bývať na Slovensku, odpovedala: „nie“.

V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 3P/22/2014 matka maloletého dieťaťa potvrdila, že starí rodičia zo strany otca dieťaťa majú s maloletou U. vybudovaný veľmi dobrý vzťah, maloletá u nich trávi dosť času, matka ďalej deklarovala, že je schopná dohodnúť sa so starými rodičmi na stretávaní sa s maloletou a je ochotná umožniť im stretávanie s maloletou na základe ich vlastnej dohody (zápisnica o pojednávaní zo dňa 25.04.2013 vo veci 3P/22/2014 - č.l. 63-65 spisu).

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 3P/134/2012 - 38 zo dňa 08.01.2013 bolo manželstvo rodičov maloletej U. rozvedené, zároveň bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej sa maloletá U. I. na čas po rozvoде zverila do osobnej starostlivosti matke, pričom zastupovať ju a spravovať jej majetok budú obidvaja rodičia, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej U. výživným vo výške 80,-eur mesačne, vždy do každého 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa a zároveň stretávanie otca s maloletým dieťaťom sa neupravilo.

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 3P/38/2013 - 26 zo dňa 11.06.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 17.07.2013 bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej sa maloletá Rebeca

Kubíková zverila do striedavej starostlivosti oboch rodičov, a to tak, že dva kalendárne týždne bude v starostlivosti matky a jeden kalendárny týždeň v starostlivosti otca, počnúc kalendárnym týždňom nasledujúcim po týždni, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť. Odovzdanie a preberanie maloletej sa uskutoční vždy v prvý deň starostlivosti toho ktorého rodiča o 16.00 hod. v cukrárky „U T.“ v U. na ulici B.. Striedavá osobná starostlivosť začne výkonom starostlivosti matky. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej U. výživným vo výške 20,-eur mesačne a stretávanie rodiča s maloletým dieťaťom pokiaľ bude v starostlivosti druhého rodiča sa neupravilo.

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 3P/22/2014 - 26 zo dňa 25.04.2014, právoplatným dňa 14.05.2014 bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej sa maloletá U. I. zverila do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazal prispievať jej na výživu výživným vo výške 80,-eur mesačne, počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku, čím došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 3P/38/2013 - 26 zo dňa 11.06.2013.

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 1T/49/2014 - 346 zo dňa 16.06.2014, právoplatný dňa 16.06.2014 bola schválená dohoda o vine a treste medzi obvineným D. I. a prokurátorkou Okresnej prokuratúry v Ružomberku, podľa ktorej je D. I. vinný, že v období od 28.10.2013 do 30.01.2014 prenasledoval svoju bývalú manželku O. I. tak, že ju proti svojej vôli kontaktoval prostredníctvom mobilného telefónu, opakovane aj počas nočných hodín jej prezváňal, za uvedené obdobie jej poslal celkove 362 krátkych textových správ, v ktorých ju osočoval a vulgárne nadával, opakovane sa zdržiaval pred miestom jej prechodného bydliska na ulici T. XX/XX v U., kde prišiel k dverám bytu, zabúchal a vulgárne jej nadával, sledoval ju v motorovom vozidle, čím u poškodenej vzbudzoval strach, obavy a nepokoj a vyrušoval ju pri denných činnostiach, ako aj z ďalších v predmetnom rozsudku popísaných skutkov, čím spáchal prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, za to bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov nepodmienečne a zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Otec dieťaťa dňa 16.06.2014 nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody, z ktorého bol prepustený na slobodu dňa 29.01.2015.

Uznesením Okresného súdu Martin č. 3PP/193/2014 zo dňa 29.01.2015 bol otec dieťaťa podmiennečne prepustený na slobodu z výkonu úhrnného trestu odňatia slobody, zároveň mu bola určená skúšobná doba vo výmere 2 roky a nariadený probačný dohľad v dĺžke 2 roky. Zároveň mu bola uložená povinnosť spočívajúca v príkaze nepriblížiť sa k poškodenému - bývalej manželke O. I. na vzdialenosť menšiu ako 5 m a nezdržiavať sa v blízkosti obydlija poškodenej.

Matka maloletého dieťaťa navštívila s maloletou Detskú psychiatrickú ambulanciu MUDr. C. B. dňa 06.07.2015 (č.l. 272 spisu), kde samotný detský psychiater navrhuje upraviť vzťah medzi rodičmi tak, aby vedeli spolupracovať aspoň v záujme dieťaťa.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok dňa 30.07.2015 vykonal šetrenie zamerané na plnenie si povinností matky a otca maloletej U. pri realizovaní styku otca s maloletou U., stretnutie prebiehalo tak, že matka prišla na ulici D.. R., kde býva otec dieťaťa o 15.00 hod. na aute, v ktorom bol aj priateľ matky a maloletá U., všetci vystúpili z auta a priateľ matky začal stretnutie nahrávať na mobilný telefón, pred bránou domu stáli starí rodičia maloletej U. (rodičia otca dieťaťa) a ich vnúča. Otec maloletej U. stál za plotom, matka vyzvala starých rodičov, aby si otec sám maloletú U. prevzal, otec vyšiel pred dom a starí rodičia, ako aj otec oslovovali maloletú U., aby išla ku nemu, U. stála pri mame a držala ju za tričko. Otec ju opakovane vyzýval, aby šla k nemu, že pôjdu na výlet, pýtal sa, prečo nechce ísť k nemu. Medzi starými rodičmi a matkou dieťaťa prebehla krátka výmena názorov, keď starí rodičia osočovali matku s tým, čo to porobila s ich vnučkou. Otec maloletej vulgárne atakoval priateľa matky, U. stála pri mame a na otázky otca neodpovedala, po niekoľkých minútach nastúpili všetci do auta a odišli. Dňa 21.08.2015 bola zo strany SPOD opakovane vykonaná súčinnosť pri stretnutí otca s maloletou U., na stretnutie prišla matka s maloletou U. krátko po 15.-tej hodine, čakali pred domom, v naštartovanom aute a o 15.05 hod. matka vystúpila z auta, prišla ku bráne, avšak nezazvonila, ani nevolala, nazrela do dvora, nikto tam nebol, tak matka odišla. Maloletá U. po celý čas sedela v aute, spolu s ňou aj dvaja muži, k stretnutiu otca s dcérou nedošlo (č.l. 297 spisu).

Podľa vyjadrenia klinickej psychologičky Súkromnej ambulancie Klinickej psychológie v Dolnom Kubíne (č.l. 390 spisu), psychologička doporučuje psychoterapiu, pedopsychiatrické sledovanie v súvislosti s

riešením najprimeranejšej formy styku otca s dieťaťom a prevencii ďalšej možnej traumatizácie dieťaťa. Rozhodnutím Základnej školy O. č. XX, U. (č.l. 391 spisu) bola maloletá U. prijatá do 1.ročníka základnej školy v školskom roku 2015/2016.

Aktuálne je stretávanie otca s maloletou U. upravené uznesením Krajského súdu v Žiline č. 9CoP 71/2015 zo dňa 30.11.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom 10.12.2015, a to tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou U. každú druhú sobotu v párnom týždni kalendárneho mesiaca v čase od 09.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že otec si maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska otca od matky, ku ktorej sa nepriblíži na vzdialenosť menšiu ako 5 m, tam ho matke aj odovzdá.

Zo zhodných tvrdení oboch účastníkov konania súd mal za preukázané, že v uvedenom rozsahu sa styk otca s maloletou U. nerealizuje vôbec.

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 7P/48/2015 - 74 zo dňa 06.10.2015 bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej sa zaviazal otec dieťaťa prispievať na výživu maloletej U. zvýšeným výživným vo výške 120,-eur mesačne, počnúc od 01.09.2015. Zameškané výživné za obdobie od 01.09.2015 do vyhlásenia rozsudku vo výške 40,-eur sa zaviazal zaplatiť do 30.10.2015.

Trestným rozkazom Okresného súdu Ružomberok č.k. 8T 27/2016 - 126 zo dňa 21.04.2016 bol otec dieťaťa uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov nepodmienečne a podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Uvedeného skutku sa mal dopustiť tým, že si neplnil vyživovaciu povinnosť od 01.11.2015 doposiaľ a na výživnom dlhuje k rukám matky dieťaťa sumu vo výške 720,-eur. Trestný rozkaz doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>> Ustanovenia § 24 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>>, § 25 a 26 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>> sa použijú primerane.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine:

1) Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze.

2) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať, je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu dieťaťa vplyv a jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, v danom prípade je to matka, je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi.

V prejednávanej veci sa otec maloletého dieťaťa domáha zmeny osobnej starostlivosti o maloletú U. I., ktorá je v súčasnosti zverená rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 3P/22/2014 - 26 zo dňa 25.04.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 14.05.2014 do osobnej starostlivosti matke, pričom stretávanie otca s maloletou U. nie je upravené. Vykonaným dokazovaním súd mal za preukázané, že v danom prípade nie je dôvod na zmenu vyššie uvedeného rozhodnutia, ktorým bola maloletá U. zverená do osobnej starostlivosti matke, nakoľko nedošlo k takej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, ako aj na strane jeho rodičov, ktorá zmena by odôvodňovala zverenie maloletej U. do osobnej starostlivosti otca, prípadne striedavej starostlivosti oboch rodičov. Je potrebné si uvedomiť, že maloletá U. vzhľadom na svoj vek, ako aj doterajší život v domácnosti u svojej matky je citovo výrazne naviazaná na svoju matku, rovnako i zo záverov Znaleckého posudku znalkyne PhDr. Karin Štiffelovej č. 25/2016 vyplýva, že vzťah maloletej U. k matke je výsostne pozitívny. Matku považuje za najdôležitejšiu osobu a oporu vo svojom živote, ktorej plne dôveruje. Samotná znalkyňa doporučila zveriť maloletú U. do starostlivosti matky, keďže matka sa doposiaľ príkladne starala o uspokojovanie základných a emocionálnych potrieb maloletej dcéry, rovnako z vykonaného dokazovania nevyplynula žiadna okolnosť, ktorá by bránila matke ďalej realizovať starostlivosť o maloletú dcéru. Rozhodujúca miera starostlivosti o maloleté dieťa doposiaľ bola na matke. Pokiaľ ide o striedavú starostlivosť oboch rodičov o maloleté dieťa v dvojtýždňových intervaloch, podľa záverov znalkyne by striedavá starostlivosť v prípade rovnakého miesta pobytu oboch rodičov v U. reálne prichádzala do úvahy, súd však musí zohľadňovať i ďalšie predpoklady pre zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti. Je nepochybne v záujme dieťaťa, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov, pričom striedavá osobná starostlivosť predpokladá zo strany oboch rodičov predovšetkým vzájomnú toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať, a najmä nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov. Vhodnosť či nevhodnosť zverenia maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti závisí od viacerých faktorov, ako je napr. osobnosť dieťaťa, jeho vek, povahové vlastnosti dieťaťa, citové väzby rodičov k dieťaťu a citové väzby dieťaťa k rodičom, výchovné schopnosti a povahové vlastnosti oboch rodičov, úroveň komunikácie medzi rodičmi a ďalšie.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené predpoklady na zverenie maloletej U. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. K takémuto záveru súd dospel po vylúčení rodičov maloletého dieťaťa, ako aj po vykonanom znaleckom dokazovaní, keď vzhľadom na aktuálne narušený vzťah maloletej U. k otcovi by zverenie maloletej U. do striedavej starostlivosti oboch rodičov nebolo v jej záujme. Je potrebné najskôr usporiadať vzťah maloletej dcéry k otcovi, ktorý je zjavne narušený, tak ako to konštatuje znalkyňa. Je pravdou, že v minulosti maloletá U. bola zverená do striedavej starostlivosti oboch rodičov, a táto prebiehala bez akýchkoľvek problémov, od uvedenej doby došlo k zmene okolností práve v tom, že otec bol vo výkone trestu odňatia slobody práve v dôsledku svojho správania, došlo k odlúčeniu a pretrhnutiu citových väzieb medzi ním a maloletou U.. Ide o krehké vzťahy, ktoré je potrebné nanovo budovať, od počiatku, postupne a nie je najvhodnejšie, aby sa dieťa, ktoré je momentálne citovo naviazané na matku, počas dvoch týždňov oddelilo od matky a zverilo otcovi. Až po získaní opätovnej dôvery dcéry voči otcovi, obnoveniu ich vzájomného vzťahu je možné uvažovať o tomto inštitúte. V každom prípade súd musí prihliadnuť k citovej orientácii a zázemiu maloletého dieťaťa, k výchovným schopnostiam a zodpovednosti rodičov, stabilite budúceho výchovného prostredia.

Rešpektujúc aktuálny stav a vzťah maloletej U. k obojím rodičom súd potom návrh otca na zmenu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa zamietol.

Ako už bolo vyššie konštatované, rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti a ktorý je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať a jeho právo na styk s maloletým dieťaťom je špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností, ktoré vychádza z čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, v zmysle ktorého starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, ide o obojstranné právo. Jeho obsahom je tak právo rodiča na kontakt s dieťaťom, ako aj právo dieťaťa na starostlivosť zo strany jeho rodiča. Vo veciach úpravy styku sa prioritizuje dohoda rodičov. V prípade, ak k dohode ohľadne stretávania rodiča s maloletým dieťaťom nedôjde, je potrebné nájsť vhodné riešenie a upraviť styk rodiča s maloletým dieťaťom. V každom prípade rozhodovania súdov vo veciach starostlivosti o maloleté deti je prioritou záujem maloletého dieťaťa. Je potrebné starostlivosť posudzovať citové väzby dieťaťa, jeho vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Vývinovými potrebami dieťaťa sú nielen základné materiálne podmienky pre život (napr. stravovanie, bývanie, hygiena, zdravotné ošetrovanie), ale aj rozvoj osobnosti dieťaťa, teda schopnosti rodiča budovať v živote dieťaťa základné zásady morálky, úctu k ľuďom a podobne. Právo dieťaťa stykať sa s druhým rodičom má byť zachované, inak by mohlo dôjsť k pretrhnutiu citového puťa dieťaťa k niektorému rodičovi, čo vedie k jeho narušeniu základnej životnej istoty a popudzovanie proti druhému rodičovi, k poškodeniu psychického vývoja dieťaťa. Rodinné zázemie je pre všestranný rozvoj dieťaťa veľmi dôležité a dieťa, pokiaľ je to možné, nemalo by popretŕhať vzťahy s ďalšími dôležitými osobami a s prostredím, na ktoré si zvyklo, v danom prípade je to otec a jeho rodičia, s ktorými maloleté dieťa bolo v určitom období v pravidelnom a intenzívnom kontakte.

Neopomenuteľnými kritériami, podľa ktorých sa súd pri úprave styku ďalej spravuje, sú okrem veku dieťaťa aj jeho zdravotný stav a okrem citového vzťahu k rodičom a predovšetkým k rodičovi, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, aj vzťah dieťaťa k prostrediu, v ktorom tento rodič žije. Je potrebné vziať do úvahy školské a mimoškolské aktivity, záujmy a krúžky dieťaťa, aby úprava styku negatívne nezasahovala do týchto povinností ako aj záujmov. V súlade s čl. 31 Dohovoru o právach dieťaťa treba vziať do úvahy právo dieťaťa na odpočinok a voľný čas, na účasť na hre a oddychovej činnosti zodpovedajúcej jeho veku ako aj na slobodnú účasť na kultúrnom živote a umeleckej činnosti. Školská dochádzka sama o sebe nemôže byť dôvodom na výrazné obmedzenie styku otca s maloletým dieťaťom, ktoré je v osobnej starostlivosti matky.

Na základe vyššie uvedeného, po zvážení všetkých okolností, súd potom upravil styk otca s maloletou U. každú stredu v čase od 15.00 hod. do 16.30 hod. a každú druhú sobotu v párnom týždni kalendárneho mesiaca v čase od 10.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že otec si maloleté dieťa prevezme od matky v mieste bydliska otca, pričom sa nepriblíži k matke na vzdialenosť menšiu ako 5 m a tam ho matke aj odovzdá.

Takto upravený styk otca s dieťaťom je potrebný v záujme vytvorenia, zlepšenia a udržania vzťahov medzi otcom a maloletou U.. Matka, s ktorou maloleté dieťa žije v spoločnej domácnosti by mala urobiť všetko pre to, aby zabezpečila dieťaťu zlepšenie kontaktu s otcom, je úlohou matky aktívne podporovať dieťa v kontakte s otcom, pričom súd zdôrazňuje, že kontakt medzi maloletou U. a otcom je bezproblémový vtedy, ak rodičia sú schopní spolu komunikovať bez emócií a podporovať pozitívne pocity jeden o druhom, je potrebné si uvedomiť, že na psychiku dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť rodičov pri jeho odovzdávaní, vzájomné negatívne vzťahy, ktoré rodičia nedokážu upraviť. Ide o výrazne nežiadúci jav pre osobnostný vývoj a duševné zdravie maloletého dieťaťa a preto je potrebné v záujme dieťaťa tento negatívny stav zmeniť. Samotná matka uviedla, že pokiaľ ide o prípravu dieťaťa na stretnutie s otcom, matka nie je schopná povedať maloletej dcére niečo pozitívne o otcovi, s otcom dieťaťa sa jej spájajú len negatívne zážitky. V takom prípade súd dospel k záveru, že sa vyžaduje autoritatívny zásah štátnej moci, pokiaľ zlyhanie v podobe nedostatku vzájomnej kvalifikovanej komunikácie nie sú schopní rodičia napraviť sami. Z uvedených dôvodov súd potom, keďže rodičia ťažko komunikujú v súvislosti s odovzdávaním maloletej U., upravil stretávanie otca s maloletou U. každú stredu v čase od 15.00 hod. s tým, že matka dieťa odovzdá otcovi v priestoroch špecializovaného zariadenia, a to Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva NOSKO HEALTH PREVENTION, Súkromné centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie NOSKO HEALTH PREVENTION, Námestie A. Hlinku 54, 034 01 Ružomberok, kde si otec maloleté dieťa prevezme a po ukončení stretnutia otec v uvedenom zariadení odovzdá matke maloleté dieťa. Je potrebné, aby k odovzdaniu dieťaťa došlo za prítomnosti kvalifikovaných odborníkov, ktorí vzhľadom na svoje vzdelanie sú schopní zvládnuť napätú situáciu, ktorá vzniká pri odovzdávaní maloletej U. a

sťažuje aj maloletej U. hladký priebeh stretnutia s otcom. Takýto priebeh odovzdávania dieťaťa medzi rodičmi maloletých detí prebehne počas prvých troch mesiacov od právoplatnosti výroku tohto rozsudku, pričom sa predpokladá, že za uvedenú dobu rodičia nájdu riešenie a pokiaľ skutočne majú záujem o blaho dieťaťa, je potrebné spolupracovať i s príslušným odborným zariadením, a tým preklenúť vzájomné rozpory a nezhody, ktoré na maloletú U. negatívne vplývajú.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd už potom nevykonal vo veci ďalšie dokazovanie, a to výsluch starej matky dieťaťa zo strany matky a starého otca dieťaťa (zo strany otca dieťaťa), keďže vo veci bolo vykonané dostatočné dokazovanie a jeho výsledky postačujú pre rozhodnutie vo veci samej.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 146 ods. 1 písm. c) OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 OSP).